

WULFRAN

DOOR

A. L. GERRITSEN.

Wulfran, die met zijn helpers Gangulf en Wando zoo heel veel gedaan heeft voor de prediking van het Evangelie onder onze voorzaten, was, evenals Eligius, geboortig uit Frankrijk. In 690, nauwelijks 40 jaar oud, werd hij Bisschop van Sens in Frankrijk, maar zoodra hij hoorde van de overwinning die Karel Martel, de opvolger van Pepijn van Herstal, op der Friezen Koning Radboud had behaald, besloot hij zijn waar- digheid neer te leggen en naar Friesland te gaan ten einde met Willebrord te arbeiden aan de bekeering der Friezen.

Wulfran begaf zich allereerst naar Medemblik, waar, op den dag dat hij er aankwam, een groot heidensch feest werd gevierd. Ook Koning Radboud was er bij tegenwoordig en heel de menigte zag met spanning het oogenblik tegemoet, waarop het feest zijn hoogtepunt zou bereiken. Dan moest een der jongelingen uit de Friezen aan de goden worden geofferd. Door het lot was daarvoor aangewezen Ovo, die met gelatenheid zijn lot verbeidde.

Nauwelijks had Wulfran vernomen wat er zou gebeuren of hij had zijn besluit genomen. Hij wist door te dringen tot in de nabijheid van den Koning en verzocht dezen den jongeling los te laten. Radboud antwoordde dat dit alleen zou geschieden als de goden op duidelijke wijze te kennen gaven dat ze daarin toestemden. Het scheen nu dat de voor- spraak van dezen Christen-prediker niet baten zou, en het vonnis werd aan Ovo voltrokken. Terwijl dit geschiedde knielde Wulfran voor aller oogen neer en riep de tusschen- komst in van den God des Hemels en der aarde. Toen ge- beurde er iets dat op allen, ook op den Koning, een over- weldigenden indruk maakte: het koord waaraan Ovo was opgehangen brak en de jongeling viel, nog voor hij had opge-

houden te leven op den grond. Radboud verklaarde wat er gebeurd was te beschouwen als een uitspraak der goden, die van het offer afzagen.

Ovo, die nu werd vrijgelaten, bleef in het gevolg van den Christen-prediker, werd door dezen kort daarna gedoopt en gevormd tot zendeling onder zijn eigen landgenooten.

Talrijk waren de Friezen die zich op Wulfran's prediking bekeerden en zelfs een van Radbouds zonen liet zich door hem doopen. Ook Radboud zelf geraakte onder den invloed van de overredende welsprekendheid waarmede Wulfran hem het Christendom aanpreef en gaf ten slotte zijn voornemen te kennen zich aan den doop te onderwerpen. Te Hoogwoud, volgens sommiger beweren te Medemblik, den zetel der Friesche koningen, was alles voor de doopplechtigheid in gereedheid gebracht. Reeds zette Radboud zijn eenen voet in de gewijde bron toen hij, zich een oogenblik bedenkend, tot Wulfran de vraag richtte: „Waar is het zoo aanzienlijk getal der Friesche Koningen en Edelen die vóór mij gestorven zijn? In dat hemelsche gewest dat gij mij toezegt, indien ik geloof en gedoopt word?”

„Dwaal niet, o Vorst”, antwoordde Wulfran, „God is zeker van het getal zijner uitverkorenen. Uwe voorgangers die gestorven zijn zonder dat ze gedoopt waren, liggen onder het oordeel der verdoemenis, maar die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal met Christus de eeuwige vreugde genieten.”

Toen Radboud dit hoorde trok hij zijn voet terug uit de gewijde bron. „Ik kan het bijzijn mijner voorgangers, de vorsten der Friezen, niet ontberen”, verklaarde hij.

Tevergeefs betreurde de Bisschop het besluit des Konings uitroepend: „Ach, nu zie ik, dat de verleider des mensheids ook u misleid heeft”. Radboud verwijderde zich en volhardde in het geloof zijner vaderen.

Over de hardnekkigheid en het ongeloof van Radboud werd door Ovo, Wulfran's beschermeling, die tot het jaar 749 in het Klooster Fontanelle leefde, een en ander medegedeeld dat stellig voor een groot deel naar het gebied der legenden moet worden verwezen, maar waaraan toch wel

eenige werkelijkheid, een droom van Radboud bijv., kan ten grondslag liggen.

Radboud zou n.l. eens aan Wulfran, toen deze hem tot boete en bekeering vermaande, verhaald hebben dat hem verschenen was een geest in schitterende kleederen met een gouden kroon op het hoofd en hem vermaand had bij het geloof en den godsdienst zijner vaders te blijven. Vraag den Bisschop, zoo had de geest hem gezegd, u te toonen die schitterende woning, die hij beloofd heeft wanneer gij het geloof der Christenen aanneemt. Dat is hem niet mogelijk. Maar ik, ik zal u en den prediker laten zien het verblijf der heerlijkheid dat de goden uwer vaders u bereid hebben.

Wulfran trachtte den Koning te overtuigen dat het een zinsbegoocheling moest zijn waardoor hij zich op het dwaalspoor houden liet. Maar tevergeefs.

„Ik zal mij laten doopen indien mijn goden mij misleiden en mij niet de luisterrijke woning wordt getoond die mij beloofd is”, hield Radboud vol, „zend uw dienaar met den mijnen uit om dit te onderzoeken.”

Om Radboud te voldoen en hem te overtuigen dat het vertrouwen op zijn goden misplaatst was, gaf Wulfran toe en koos een zijner diakenen uit om met Inguimar, den Fries, op het onderzoek uit te gaan.

Nauwelijks waren de boden van Bisschop en Koning buiten Medemblik gekomen of zij ontmoetten een onbekende, die met het doel van hun tocht bekend scheen en aanbood hun den weg te wijzen naar het gouden paleis dat voor Radboud bereid was. Na langs onbekende wegen gegaan te zijn, zagen ze in het verschiet een prachtig gouden gebouw met edelgesteenten versierd, volgens den geleider het gezochte paleis. De diaken, stom van verbazing, sloeg het teeken des kruises. En nu vertoonde de geleider zich in zijn ware gedaante, die van den Booze, terwijl hij met een akeligen schaterlach verdween. De beide boden stonden, toen ze van hun ontsteltenis waren bekomen, te midden van een moeras en bereikten na een moeilijken tocht Medemblik, waar ze vernamen dat tijdens hun afwezen de Koning was gestorven.